

Corien Botman

Boyd was hier

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Kinderboeken Uitgeverij
2015

IK

Zo gauw ik mijn spiegelbeeld zie, sla ik mijn ogen neer. Bobbi, de kapster, heeft al mijn dreadlocks bij elkaar gepakt en als een boeket uitgedroogde bloemen boven op mijn kop vastgezet. Ik zie er echt niet uit zo.

‘Benyamin?’ Ze trekt aan de onderste dreads in mijn nek, zodat ik wel op moet kijken. ‘Het is niet meer zo’n muizenest als de vorige keer, hè?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Ik heb het bijgehouden. Netjes gerold en gewaxt, zoals jij zei.’

Helemaal niet waar. Mijn moeder heeft zich op het onderhoud van mijn dreads gestort, niet ik, maar Bobbi knikt al tevreden. Ze rolt een klos dun touw af en knipt eindjes van een halve meter. Soepel dwingen haar vingers de haren terug die de afgelopen weken uit mijn dreads ontsnapt zijn. Dan bindt ze er, heel dicht bij mijn hoofdhuid, zo’n stukje draad omheen. Want zwart kroeshaar vervilt vanzelf als je het niet wast en kamt, maar blond haar moet af en toe voor een onderhoudsbeurt naar de Dread Police. Voor de derde keer zit ik hier voor de spiegel. Voor de derde keer begint Bobbi over mijn vader.

‘Mijn vriend en ik hebben zaterdag weer zo om Lowie gelachen.’ Ze trekt per ongeluk hard aan een enkele haar en ik piep onder haar handen. ‘Ik vind hem geniaal,’ zucht ze. ‘Heeft hij niet laatst een Oscar gewonnen?’

Ik probeer niet met mijn ogen te rollen. ‘Geen Oscar. De Televizier-Ring.’ Om haar af te leiden wijs ik naar een van de foto’s die als trofeeën rond de kappersspiegel hangen. ‘Is dat Anouk?’

Tussen Bobbi's lippen schuift een haarspeld naar de zijkant van haar mond. 'Ze wilde een andere *look* voor de Aziatische tour,' antwoordt ze. 'Ik zei nog: ik vind dreads niet bepaald Aziatisch, Anouk.' Ze knippert een paar keer snel met haar ogen en kijkt me aan via de spiegel. Ze controleert of het indruk op me maakt, dat zij zoiets tegen Anouk durft te zeggen. *Asjaties*, zegt ze, en ze zegt *drits* in plaats van *dreads*.

Zulke dingen hoor ik meteen. Ik zie ook dingen die anderen niet zien. Dat Bobbi behalve dat knippen nog een tic heeft, bijvoorbeeld. Als ze van plan is meer dan tien woorden achter elkaar te zeggen, neemt haar hele lichaam een aanloop. Ze helt opzij, trekt een schouder op en rukt dan opeens haar hoofd naar achteren. In gedachten doe ik die rare beweging na. Dat accent, die zenuwtrekjes – het zou een makkie zijn om haar te imiteren.

'Dus wij zitten voor de buis, mijn vriend en ik,' gaat ze toch weer verder over mijn vader. 'En ik vraag: "Is dat U₂?" Zegt hij: "Schatje... Bono met zijn band, hier in de Soesterduinen? Kijk even goed. Het is Lowie Loogman!"' Bobbi schatert. 'Ik had echt niet in de gaten dat hij het was, terwijl ik speciaal voor *Lowie en de anderen* voor de televisie zat!'

'Ja, Bono was goed gelukt.'

'Die kalende inhammen op zijn hoofd, dat grimewerk! Je moeder zeker?'

Ik knik. Dorothee had een paar foto's van Bono bestudeerd en daarna protheses van zijn voorhoofd en kaaklijn gemaakt. Met een pincet had ze daar later wat vlassige baardharen in gestoken.

'Echt vakwerk.' Bobbi klakt bewonderend met haar tong. 'Je ouders zijn echt een team, hè?' Ze grijnst en knikt naar achteren, naar de roddelbladen op de leestafel. 'We weten hier alles, hoor! Ik las dat ze nog smoorverliefd zijn, juist omdat Lowie zo vaak van huis is.'

Ik trek mijn mond in een glimlach. Gelukkig schrijven de

roddelbladen niet dat Dorothee en ik Lowie eigenlijk alleen nog maar op de televisie zien. Dat Dorothee al zijn vermoedingen maakt, maar dat ze liever haar superzachte, smeeuige lasagne maakte omdat Lowie thuis zou komen eten.

Dat van oma weet gelukkig ook niemand.

Bobbi bevrijdt de volgende rij dreads uit de klem en maakt ze een voor een weer netjes. ‘Heb je al bijna vakantie?’

‘Over een paar dagen. Ik moet mijn boeken nog inleveren. Daarna is het Sluitstuk, de grote uitvoering op school, en dan...’

‘En dan Falderie!’

‘Valery.’ Ik grom de naam door mijn kiezen heen. Bij mijn eerste bezoek aan de Dread Police ben ik zo stom geweest om over Valery te vertellen. Aan het einde van de middag, toen mijn lange haren na drie uur met behulp van kammen, permanentvloeistof en een droogkap waren samengevat in 48 dreadlocks, wist de kapster alles.

Ze wist wat ik wilde.

Hoe graag ik het wilde.

Dat ik het niet met zomaar iemand wilde.

Dat ik het alleen met Valery wilde.

Maar jij kunt alle grietjes krijgen die je wil, had Bobbi gestameld. Want toen had ze me al ontfoetseld dat ik meisjes niet van me af kan slaan, als ze ontdekken wiens zoon ik ben. Dat ik zelfs groupies heb op school.

Maar Valery weet helemaal niet wie Lowie Loogman is. In Engeland kent geen hond hem, daar zag niemand dat ik sprekend op hem lijkt. Vorig jaar, toen Val en ik wegglipten van de barbecue, wilde ze mij kussen. Mij, Benyamin. Niet de zoon van Lowie Loogman.

Daarom schrijf ik Val. Bijna elke dag. Een liedje of gewoon een gedachte. Op papier, met een pen. Zelfs dat heb ik verteld. Eerst wilde Bobbi me niet geloven, maar uiteindelijk vond ze het allemaal superromantisch.

‘Ik wou dat iemand zich vroeger voor mij bewaard had...’ Ze staart naar haar handen en zegt heel lang niks. ‘Komt Falderie naar Nederland? Neem je haar een keertje mee hiernaartoe?’

‘Nee,’ zeg ik kortaf. ‘We gaan met zijn allen naar Engeland. Naar Newquay, net als vorig jaar.’

‘Maar je wil er toch niemand bij hebben als jij en Falderie...?’ roept ze verontwaardigd. ‘Waarom neem je al die vrienden mee?’

‘Ze gáán gewoon mee!’ Ik zet grote ogen op, alsof het me allemaal maar overkomt. ‘Ze willen surfen. Ik heb er niets over te zeggen.’

‘En komt Lowie ook?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Die blijft hier, die doet de zomershow.’

‘Ach ja, die zomershow! Daar kijk ik naar uit. Als welk type-tje doet hij dat ook weer?’

‘Gewoon, als zichzelf.’

‘Als zichzelf...’ mompelt ze, alsof het haar moeite kost zich dat voor te stellen.

‘Het is een talkshow, *Loogmans Zomer*. Hij mag zelf bepalen wie er bij hem op de bank komt zitten.’

‘Ook kapsters?’

Ik lach. ‘Tuurlijk! Als de kijkcijfers goed zijn, komt er nog een *Loogmans Herfst*, dan een *Loogmans Winter*, en zo verder. Plaats genoeg op de bank.’

‘Als de kijkcijfers goed zijn? Elke scheet die Lowie laat, is toch een succes! Wanneer begint het?’

‘Volgende week. Deze week zijn de repetities.’

‘Repetities?’ zegt ze na een tijdje. ‘Wat valt er nou te repeteren aan een talkshow? Het is toch geen toneel?’

‘Poehee, Bobbi!’ Ik lach het hikkende lachje van Tommie van *Sesamstraat*. ‘Bij de televisie is alles toneel! Poehee, het is allemaal gespeeld!’

Uit haar proestende mond schieten twee haarspelden weg.
Ze ketsen tegen de spiegel. Ik duik net op tijd weg.

* * *

Midden in de nacht sta ik op. Dat moet van Spinvis. Of van Typhoon – daar wil ik van af zijn. Als je een idee krijgt voor een liedje, moet je niet verwachten dat je het de volgende dag nog weet. Ideeën komen uit een deel van je hersenen dat niets kan onthouden, dus je moet ze grijpen zo gauw ze voorbijkomen.

Maar eerst moet ik iets anders grijpen. Iets dat overeind kwam, toen Val in mijn droom voorbijkwam.

Als ik klaargekomen ben, staar ik een tijdje naar het plafond om terug te halen wat ik wilde opschrijven. Dan pak ik een pen.

*Ik lig op het stand. Boven op je
Kralen van je bikini drukken in mijn borst
Zand schrijnt tussen het bot van onze bekkens
Mijn lul zit knel, maar vecht zich een weg omhoog
Ik voel dat allemaal, zonder dat we bewegen
We doen niks. Alleen maar kijken
In je ogen zie ik iets dat groter is dan het heeal
Groter dan ik kan vatten*

Eigenlijk ben ik op papier leuker dan in het echt. Daarom schrijf ik het op, als ik Val iets te zeggen heb. *Rags*, noem ik die dingen. Op een dag kwamen ze gewoon, ze overvielen me. O, woorden! dacht ik. Opschrijven, prachtig! Maar sommige *Rags* zijn lelijk. Af en toe zijn ze kinderachtig en kleinzerig. Dat zijn de echtste. Het zijn flarden van iets groters, denk ik.

Hoop ik.

Vrees ik.

Niet alle *Rags* zijn helemaal van mij. Als ik ergens iets lees dat precies zegt wat ik bedoel, dan jat ik het gewoon. Ik steel van Twitter en van winkelruiten, uit blogs en uit kranten. Ik schrijf zinnen over, gebruik de woorden opnieuw en doe of ze van mij zijn. Daarna vouw ik er een envelop omheen, zet er 'Val' op en verstuur zo'n flard.

Gisteren overviel mij *Een restje oma*. Er ligt nog een kladje op mijn bureau. Ik wilde Val vertellen dat Lowie en ik voor het eerst bij oma in het dementendorp zijn geweest. Het leek leuk: allemaal verschillende huizen rond een pleintje met een café. Er was zelfs een theater waar ze liedjes van vroeger zongen. Maar oma herkende mij niet, en Lowie zag ze aan voor zijn broer. 'Wat fijn dat jij nog komt, Guus,' zei ze tegen hem. 'Lowie zie ik hier nooit.'

Terug in de auto huilde mijn vader. Ooit heeft hij oma beloofd dat hij haar op tijd zou verlossen, maar nu is hij te laat. Hij heeft zijn belofte niet gehouden.

Een restje oma begint als ze de deur van haar huisje voor iemand opendoet.

Haar schouders hangen als een smalle kleebranger in het uniform van de muziekvereniging.

Haar grijze krullen liggen platgeslagen op haar hoofd.

Haar hersenen brokkelen af.

Ze vraagt wie dat is, die kerel in het fotolijstje op haar dressoir (Het is opa).

Ze begint opeens te zwaaien, omdat ze denkt dat ze buiten een vriendin ziet (Ze zwaait naar zichzelf in de spiegel).

Maar op haar lippen staat een knalrood rondje.

Ze heeft weer geprobeerd trompet te spelen, zelfs nu er geen lucht meer in haar zit.

Als ze toetert, is ze weer wie ze was.

Als we haar het trompetconcert van Haydn laten horen, trekken de rimpels uit haar voorhoofd.

Ze zet drie vingers op de leuning van de bank en speelt de bele partij mee, alsof haar vingers op de ventielen van haar trompet staan.

Daar is een restje oma

Ik lees het voor. Daarna prevel ik *Het beelal in de ogen van Val* nog een keer voor me uit. In gedachten zie ik Valery's gezicht, opkijkend van de tekst.

Oei. Ze fronst.

Daarom open ik onder de laatste regel een haakje.

Ja, hoor eens:

Als je de kwantumtheorie kunt uitleggen

dan snap je hem niet

Dus ik ga heus niet uitleggen hoe het is

om zomaar opeens

zonder begin en einde te zijn

Dan sluit ik een haakje, lik de envelop dicht en schuif hem door de gleuf. Daar gaat hij, op weg naar de enige die begrijpt wat ik bedoel. Naar haar, alleen naar haar.

Superromantisch, vindt Bobbi van de Dread Police dus.

Maar de gleuf waar de envelop doorheen gaat, zit in een kartonnen doos.

En die doos staat al een jaar op mijn kamer.

Dat is zo'n beetje het enige wat ik Bobbi niet verteld heb.

* * *

Drie dagen voor mijn vertrek naar Engeland: ik probeer in de badkamer nieuwe tekst voor het Sluitstuk op school uit. Lowie oefent hier ook altijd zijn typetjes. Soms staat koning Willem-Alexander bij ons onder de douche, dan weer Eva Jinek. Mijn moeder heeft er maar een grap van gemaakt. 'Ik leid

een losbandig leven,' giechelt ze dan. 'Ik ga naar bed met de bondscoach en sta op met de minister-president.'

Ik was mijn handen, buig me naar de spiegel en zeg dreigend: 'Hooligans hebben me altijd geïntrigeerd. Toen ik zeven jaar was, keek ik al filmpjes van rellen.' Klinkt geloofwaardig. Kil.

Lowie kan goed vrouwen nadoen – ik verander makkelijk in een agressief type.

Al sinds de brugklas hebben Dries en ik elk jaar een act in het Sluitstuk. In het begin vond ik het verschrikkelijk. Dan was ik zo zenuwachtig dat ik moest kakken als we in de coulissen stonden te wachten. Het idee dat ik al die gasten in de zaal moest vermaken! Op een keer zei Dries: 'Man! Het is toch juist leuk voor ze dat wij er zijn?' Toen was het over. Het is inderdaad voor iedereen leuk als wij er zijn.

Behalve voor de meest gehate leraren. Die doen we na. Vorig jaar hilde ons publiek van het lachen, vooral om mijn conrector Boonen, met zijn geslis en rollende rechteroog. Deze keer wordt Korst van Scheikunde de ster van de show. Iemand wist te vertellen dat hij een dubbelleven leidt. Dat hij overdag hartstochtelijk reageerbuizen staat te vullen met salpeterzuur en koperpoeder, maar in het weekeinde zelfgemaakte vuurwerkbommen naar de ME gooit.

Dries en ik vonden het een mooi verhaal. Het maakt ons eigenlijk niet uit of het waar is, we zijn er gewoon mee aan de slag gegaan. Op YouTube bekeken we filmpjes van voetbalvandalen: op de tribune, in kleine groepjes op straat, zelfs in een praatprogramma. We moesten lachen om hun opgefokte koppen en de taal die ze uitsloegen, maar sommigen maakten indruk. Hooligans hebben twee gezichten: het zijnrellende debielen, maar ook trouwe vrienden die voor elkaar door het vuur gaan.

Jonnie, een Utrecht Hooligan Forever, is mijn favoriet. 'Een hooligan betekent iets,' zei hij in een van de filmpjes. 'Als

ik na de wedstrijd thuiskom en ik ben voor niemand weggelopen, dan ben ik trots. Dan heb ik laten zien wie ik ben.’

Jonnies tongval en woordenschat had ik snel onder de knie. Ik combineerde zijn taal met de motoriek van leraar Korst, en met zijn gezichtsuitdrukking. Korst zwiept met een zenuwachtige hoofdbeweging zijn lange haar naar achteren en steekt zijn kin naar voren als hij kwaad wordt. En hij heeft een geitenlachje. Op school heb ik een paar stopwoorden genoteerd en nu moet ik alleen af en toe oefenen. ‘Ik ben trots op de kankerhondenbeten die ik heb!’ Ik sla met een vuist op mijn borst. Fel. Kwaad. Zonder me voor mezelf te schamen.

’s Middags komt Dries oefenen.

‘Ik ben trots op de kleuren van Utrecht!’ schreeuw ik in de microfoon die hij me voorhoudt. ‘Op de Bunnik-side ben ik iemand.’

Dries schrikt echt. Hij deinst even terug, maar pakt meteen zijn eigen rol op. Hij speelt de bitch van *Nieuwsuur*, die mij ondervraagt. ‘Ah, u bedoelt,’ zegt bitch Dries met een strak mondje, ‘als hooligan bent u *iemand*, op school bent u *niemand*?’

Jonnie steekt een middelvinger op. ‘Als je met vijf man het kankervak van Twente in gaat, dan stel je pas wat voor. Je weet dat je verrot geslagen wordt, maar toch doe je het.’ Dan, met de kin naar voren en een korte geitenlach: ‘Als leraar ga je ook het vak van de vijand in. In de klas laat ik zien dat ik liever klappen krijg, dan wegren.’

‘U gaat klappen uitdelen op school?’ vraagt bitch Dries.

‘Stop,’ zeg ik als Benyamin tegen Dries. ‘Dat wijf van *Nieuwsuur* praat raar. Die zegt: “Begrijp ik nu goed dat u zegt dat u eigenlijk pleit vóór lijfstraffen op school?” En dan moet je achteruit gaan zitten en heel zuur kijken, alsof ik net gevraagd heb of ik je tieten mag zien.’

Meteen trekt bitch Dries een mondhoek en een wenkbrauw

op. Hij houdt zijn hoofd schuin. ‘Begrijp ik nu goed dat u zegt dat u vóór lijfstraffen op school bent?’

Even zie ik de gelijkenis met Martha. Zijn zus droomt van mij, heeft hij wel eens verteld. Ze fantaseert dat ik mijn arm om haar middel leg. Dat haar vriendinnen huilen van jaloezie. Martha wilde zich aansluiten bij mijn groupies, maar ze moesten haar niet. Ik negeer ze. Ik probeer niet te zien dat die meiden steeds in mijn buurt opduiken. In de schaduw van Val zijn ze allemaal even kleurloos.

Bitch Dries verwacht geen antwoord op de vraag over lijfstraffen. ‘Bent u ergens trots op?’ gaat ze verder.

Ik doe of ik een sjekkie draai, geef een lik in de lucht en plak het vloeitje dicht. ‘Ik ben trots dat we die Joden altijd hebben weggeslagen,’ grom ik.

We hebben samen een andere tekst uitgeschreven, maar opeens ben ik los. Ik wórd de Jonnie die ik op YouTube heb gezien. ‘De een haalt zijn kick op een houseparty, de ander bij een parenclub. Ik krijg een kick van een rel.’

‘Van zinloos geweld?’ Bitch Dries kijkt afkeurend.

‘Zinloos? We willen allemaal vechten! Het is juist heel zinvol geweld!’ Jonnies vuisten ballen zich, hij krijgt zin om iets kapot te maken.

Als ik iemand speel, zeg ik dingen die ik ook in me heb, maar gewoonlijk voor me hou. Soms bevrijdt het, soms word ik er bang van. Ik vraag me wel eens af wat echt is en wat gespeeld. Eigenlijk weet ik het niet. ‘Ik heb een liedje gemaakt over mijn oma,’ zeg ik gauw. ‘Dat kan ik ook doen.’

‘Over je oma?!’

‘Over haar dementie. Over haar trompet. Het is grappig, en het is ook om te janken.’ Ik reik naar mijn gitaar, ga op het bed zitten en streel g-mineur. ‘Ik wil wel eens iets anders doen dan imiteren.’

Na de eerste akkoorden rukt Dries het instrument uit mijn handen. ‘Flikker op, man! Ik schaam me kapot voor die zeik-

muziek. Je moet Jonnie doen. Dat is lachen.’ Hij zet de gitaar weg en kijkt me hoofdschuddend aan. ‘Je oma...’

* * *

Het tekstboek van *Getal & Ruimte* is het enige dat ik mis. Ik stapel mijn schoolboeken nog een keer op, maar het zit er niet tussen. Heb ik het ergens laten liggen? Ik meld mijn schoolgroep dat ik het kwijt ben. Mike is online, Koen ook, en Magnus, maar niemand heeft mijn boek. Bijna automatisch breng ik mijn vaste stille bezoek aan Valery’s Facebook. Ik bekijk haar fotoalbum van vorig jaar: zwembroeken, zanderige bruine voeten en uitgebleekte haren. Giechelende meisjes, gespierde jongens op het terras. Val in kralenbikini, zonnebadend op een surfboard – ik leg even iets recht in mijn broek.

Ik weet hoe ze ruikt, ik weet hoe ze smaakt, maar toen we na de vakantie met elkaar skypeten wist ik niets te zeggen. Haar onverwachte vragen, mijn mond vol Engelse tanden... Ik zei dingen die ik niet bedoelde en die zij niet begreep. Toen ik ze probeerde uit te leggen, raakten we alleen nog maar verder van huis. Langzamerhand werd ik zo’n vriend van wie we er allebei honderden hebben: een zwijgende kop in een verzameling.

In mijn ribbenkast schuurt het. Ik wil niet in haar verzameling. Ik wil die kraaltjes voelen, dat oneindige in haar ogen zien. Maar als we straks tegenover elkaar staan, durf ik haar waarschijnlijk niet eens aan te kijken.

Dus ik moet mijn haar wassen! Het moet schoon zijn als ik in Newquay aankom. Dan kijkt ze tenminste op een fris hoofd, als dat zich laf buigt.

Ik ben zo praktisch.

Ik ben zo’n lul.

Ik zucht nog een keer. Het is pokkenwerk, dreads wassen.